

Вимога щодо підтвердження статусу платника податків: правильно чи ні?

На порталі RADNUK.COM.UA неодноразово розглядалися питання щодо підтвердження інформації, яка оприлюднена у формі відкритих даних. Так, зокрема, ця тема була висвітлена в статтях [«Відкриті дані: рішення АМКУ»](#), [«Не вимагай того, що можеш побачити і сам!»](#), [«Відкриті дані: практика не відповідає теорії»](#), [«Нотатки закупівельника: відкриті дані, які замовник перевіряє самостійно»](#).

Ця інформація і на сьогодні є актуальною, оскільки не всі замовники враховують законодавчі норми щодо відкритих даних.

Тому розглянемо питання правомірності встановлення в тендерній документації вимоги щодо підтвердження статусу платника податків учасником закупівлі, зокрема статусу платника ПДВ. Є така інформація відкритими даними чи ні? З'ясуємо далі.

Так, відповідно до частини 5 статті 17 [Закону України «Про публічні закупівлі»](#) (далі — Закон) замовник не вимагає документального підтвердження публічної інформації, що оприлюднена у формі відкритих даних згідно із Законом України «Про доступ до публічної інформації» та / або міститься у відкритих єдиних державних реєстрах, доступ до яких є вільним, або публічної інформації, що є доступною в електронній системі закупівель.

Згідно з частиною 4 статті 22 Закону тендерна документація не повинна містити вимог, що обмежують конкуренцію та призводять до дискримінації учасників, а також вимог щодо документального підтвердження інформації про відповідність вимогам тендерної документації, якщо така інформація є публічною, що оприлюднена у формі відкритих даних згідно із [Законом України «Про доступ до публічної інформації»](#) та / або міститься у відкритих єдиних державних реєстрах, доступ до яких є вільним.

Таким чином, Закон передбачає **обов'язок замовника самостійно перевіряти інформацію про учасника, яка є відкритими даними**. Відповідно, замовнику забороняється вимагати таку інформацію від учасників закупівель.

Та чи є інформація щодо податкового статусу учасників закупівель відкритими даними?

У постанові Кабінету Міністрів України від 21.10.2015 № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» зазначені відомості, які оприлюднюються Державною податковою службою України у формі відкритих даних.

Серед таких наборів даних:

[Реєстр платників податку на додану вартість;](#)

[Реєстр великих платників податків;](#)

Реєстр платників єдиного податку;

Реєстр платників податків – нерезидентів та інші.

Отже, **відомості щодо статусу платників податку є відкритими даними, і замовники зобов'язані перевіряти зазначену інформацію самостійно.**

Далі розглянемо рішення Постійно діючої адміністративної колегії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель (далі — Колегія) № 23204-р/пк-пз від 12.10.2021, оголошення № [UA-2021-09-17-004549-с](#), яке стосувалось питання, що розглядалось.

Вимога тендерної документації: учасники повинні підтвердити статус платника податків:

для платників податку на додану вартість — сканований витяг (виписка) з реєстру платників ПДВ, або скановане свідоцтво про реєстрацію платника податку на додану вартість (для платників, які зареєстровані до 01.01.2014);

для неплатників податку на додану вартість — сканований лист учасника про відсутність реєстрації платника податку на додану вартість з зазначенням статусу платника податків.

Позиція скаржника: скаржник зазначає про дискримінаційну вимогу, передбачену умовами тендерної документації щодо підтвердження статусу платника податків.

Відповідно до частини 5 статті 17 Закону «замовник не вимагає документального підтвердження публічної інформації, що оприлюднена у формі відкритих даних згідно із Законом України „Про доступ до публічної інформації“ та / або міститься у відкритих єдиних державних реєстрах, доступ до яких є вільним, або публічної інформації, що є доступною в електронній системі закупівель».

Постановою Кабінету Міністрів України від 21.10.2015 № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних» передбачено, що реєстр платників податку на додану вартість ведеться Державною податковою службою України та оприлюднюється у формі відкритих даних. Відповідна технічна можливість безоплатно та вільно перевірити статус платника податків реалізована за допомогою електронного сервісу за [посиланням](#). Таким чином, інформація з реєстру платників податку на додану вартість оприлюднена у формі відкритих даних та міститься у відкритому єдиному державному реєстрі, доступ до якої є вільним. Замовник має можливість перевірити дану інформацію самостійно. Дії замовника в частині встановлення у тендерній документації наведених вище умов порушують вимоги частини 4 статті 5, частини 5 статті 17 та частини 4 статті 22 Закону, якими передбачена

недискримінація учасників.

Позиція замовника: замовник зазначає, що у нього немає вільного доступу до реєстру платника податків. Для підтвердження статусу платника податків встановлена вимога у тендерній документації згідно з пунктом 3 «Підтвердження статусу платника податків» пункту 1 «Документальне підтвердження для юридичних осіб резидентів України» розділу 1 «Документи, які підтверджують право підпису тендерної пропозиції та / або договору про закупівлю» Додатка 2 «Перелік документів, які вимагаються для підтвердження відповідності пропозиції учасника кваліфікаційним критеріям та іншим вимогам замовника відповідно до статей 16, 17 Закону». Окрім цього, інформація у реєстрі не містить актуальної інформації станом на день розкриття та розгляду тендерних пропозицій. З огляду на вищевикладене замовник, встановивши дані вимоги в тендерній документації, не порушив чинного законодавства.

Позиція Колегії: наведені умови тендерної документації не узгоджуються з вимогами законодавства в цій частині, що є дискримінаційним щодо суб'єктів господарювання, у тому числі скаржника. Частиною 1 статті 5 Закону визначено, що закупівлі здійснюються, зокрема, за принципом недискримінації учасників, відкритості та прозорості на всіх стадіях закупівель.

Дії замовника в частині встановлення у тендерній документації наведених вище вимог порушують вимоги частини 4 статті 5 та частини 4 статті 22 Закону, якими передбачена недискримінація учасників, а також права та законні інтереси скаржника, пов'язані з його участю у процедурі закупівлі, та принципи недискримінації учасників, відкритості та прозорості на всіх стадіях закупівель, передбачені частиною 1 статті 5 Закону. Враховуючи вищевикладене, замовник повинен усунути наведені вище невідповідності шляхом внесення відповідних змін до тендерної документації в цій частині.

Коментар: встановлення в тендерній документації вимоги щодо підтвердження статусу платника податку, зокрема платника ПДВ, є неправомірним, оскільки ця вимога прямо суперечить законодавчим нормам щодо відкритих даних.

Так, інформація щодо податкового статусу учасників закупівель є складовою наборів відкритих даних, тому замовники, встановлюючи таку вимогу в тендерній документації, порушують одразу дві норми Закону — частину 5 статті 17 та частину 4 статті 22 Закону. Тому замовники зобов'язані самостійно перевіряти зазначену інформацію, з чим погоджується Колегія.

Більше статей за темою — на порталі [RADNUK.COM.UA](https://radnuk.com.ua):

«[Відкриті дані: рішення АМКУ](#)»,

«[Не вимагай того, що можеш побачити і сам!](#)»,

«[Відкриті дані: практика не відповідає теорії](#)»,

«Нотатки закупівельника: відкриті дані, які замовник перевіряє самостійно».